

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΜΕΝ ΡΟΛΛΑΝ

Διαβάστηκε στη δημόσια συγκέντρωση για τον άφοπλισμό της Γενεύης, που ὀργάνωσε ὁ Διεθνὴς Σύνδεσμος τῶν γυναικῶν γιὰ τὴν Εἰρήνη καὶ τὴν Ἐλευθερία.

Ἀπευθύνω τὸν ἀδερφικό μου χαιρετισμὸ καὶ τὰ συγχαρητήριά μου σ' ὅλους καὶ σ' ὅλες, πού, μαζεμένοι ἀπὸψε ἐδῶ, ἀνέλαβαν τὸ δύσκολο καὶ ἄχαρι ἔργο νὰ ξυπνήσουν τὴν κοινὴ γνώμη πού ἔχει κακοσυνθηθεῖσι στὶς δημοκρατίες νὰ φορτώνει ὅλες τὶς εὐθύνες καὶ τὶς μέριμνες γιὰ τὰ κοινὰ στὶς κυβερνήσεις καὶ νὰ περιμένει ἀπ' αὐτὲς σήμερα τὸν ἀφοπλισμὸ καὶ τὴν παγκόσμια Εἰρήνη. Οἱ κυβερνήσεις πρέπει πάντοτε νὰ ἐπιτηροῦνται ἀπ' αὐτοὺς πού τὶς ἐξέλεξαν. Καὶ ἂν οἱ κυβερνήσεις εἶναι χρηστές, τὸ συμφέρον τους εἶναι νὰ στηρίζονται σὲ μιὰ δυνατὴ καὶ φωτισμένη κοινὴ γνώμη, πού μόνο ἔτσι θὰ μποροῦν νὰ ἔχουν τὴ δύναμη πού χρειάζεται γιὰ νὰ ἀγωνιστοῦν ἐνάντια στοὺς τεράστιους ὄγκους τοῦ ἐγωῦσμοῦ πού συσσωρεύσαν οἱ νέες δυνάμεις τοῦ χρήματος, πού ἀποτελοῦν σήμερα, ὅπως τὶς ὀνόμασε ἕνας ἀπὸ τοὺς πρῶτους θερμοαλόους γερμανοὺς πασιφιστῆς, «Τὴ Μιτωμένη Διεθνή τῶν Ἐξοπλισμῶν».

Πρέπει λοιπὸν ἀδίκωπα νὰ ἀνακινῶμε τὴν κοινὴ γνώμη τῶν ναρκωμένων λαῶν, νὰ τοὺς φανερώνομε τὶς μηχανοραφίες καὶ τὴ δικρικὴ συνωμοσία ἐναντίον τοῦ ἀφοπλισμοῦ πού ὅλο καὶ περισσότερο καταφέρνει νὰ τοποθετῇ τοὺς συνενόχους τῆς στὰ πρὸ ψηλὰ κυβερνητικὰ ἀξιώματα. Ἄν ἡ παλιὰ κραυγὴ *Caveant consules*—Πρόσχει τοὺς ὑπάτους—δὲν ἄρκει, ἂν οἱ κυβερνήτες προδίδουν, ἢ κατάντησαν ἀνίκανοι νὰ ἐπαγρυπνοῦν, ἄς γρηγορήσει ὁ Λαὸς ὁ ἴδιος—*Caveant populi*.

Δὲν ἄρκει ὅμως αὐτό. Μιλοῦμε πολὺ γιὰ ἀφοπλισμὸ καὶ καταφέραμε νὰ εἰσχωρήσει ἡ ἡχώ στὸ βῆθος τῶν μαζῶν. Ἄλλὰ ἄς μὴ μείνει μονάχα μιὰ ἡχώ, ἕνα ἀπὸ τὸ λογοκοπάνισμα. Δὲν ἄρκει νὰ ἐπαναλαμβάνομε Εἰρήνη, Εἰρήνη, σὰν τὰ κοπάδια πού βελάζουν. Τὰ βελιάσματά τους δὲ συγκινοῦν τὸ δῆμο. Ἡ Εἰρήνη δὲν εἶναι θέμα γιὰ φωνητικὰς ἀσκήσεις. Πρέπει νὰ πραγματοποιηθεῖ καὶ γιὰ νὰ πραγματοποιηθεῖ πρέπει νὰ γίνῃ πραγματοποίησιμη.

Μιὰ Εἰρήνη πού νὰ βασίζεται στὸ σημερινὸ πολιτικὸ, οἰκονομικὸ καὶ κοινωνικὸ καθεστῶς τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ κόσμου, εἶναι μιὰ σκληρὴ οὐτοπία καὶ μιὰ ἀνοησία. Ἡ κατάστασις πού ἐγκαινίωσε ἡ συνθήκη τῶν νικητῶν τοῦ 1919 καὶ πού τὴ χειροτερεύσαν οἱ παραλογισμοὶ τῶν πολιτικῶν, εἶναι μιὰ κατάστασις βίας καὶ μόνιμης ἀδικίας, πού δὲν μπορεῖ πραγματικὰ νὰ παραταθεῖ χωρὶς καταστροφὴ. Γιατί, γιὰ τὰ δυὸ τρίτα τῆς Εὐρώπης εἶναι μιὰ δικρικὴ ἀφορμὴ ὀδύνης, μιὰν ἀνοιχτὴ πληγὴ πού μολύνεται. Καὶ ἡ μόλυνσις θὰ ἐπεκταθεῖ ἀναγκαστικὰ σ' ὅλο τὸ ἐπίλοιπο σῶμα, σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη, σ' ὅλο τὸν κόσμον.

Προσυπογράφω τὰ πρόσφατα λόγια τοῦ ἀμερικανοῦ γερουσιαστοῦ Μποράχ, προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς ἐπι

των Ἐξωτερικῶν τῆς Γερουσίας. Ἐταν δέχτηκε σὸ Καπιτώλιο τῆς Οὐάσιγκτον τοὺς Γάλλους καὶ Ἀμερικανοὺς δημοσιογράφους ποὺ συνοδεύανε τὸ Γάλλο πρωθυπουργὸ Λαβάλ. «Ὁ ἀφοπλισμὸς τῆς Εὐρώπης δὲ θὰ γίνῃ κατορθωτὸς παρὰ ἐφόσον τὸ ἔδαφικὸ καθεστῶς γίνῃ δικαιότερο καὶ σύμφωνο μὲ τοὺς πόθους τῶν λαῶν». Πρέπει νὰ ἀναθεωρηθοῦν οἱ συνθήκες. Οἱ δυσκολίες καὶ οἱ κίνδυνοι τοῦ ἔργου δὲν πρέπει νὰ μᾶς σταματήσουν. Ὅ,τι εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ· πρέπει νὰ ἐκτελεστεῖ, νὰ ἐκτελεστεῖ χωρὶς ἀναβολή. Ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος εἶναι νὰ ἀναβάλουμε τὸ ἔργο ποὺ εἶναι ἐπικίνδυνον σήμερον. Γιατὶ ὁ κίνδυνος συσσωρεύεται καὶ γίνεταὶ γρήγορα καταθλιπτικὸς ὅταν πιᾶσει φωτιὰ τὸ σπίτι, δὲν περιμένει κανεὶς τὴν ἄλλη μέρα γιὰ νὰ φωνάξῃ τοὺς πυροσβέστες. Ἄς φωνάξουμε: Φωτιά! καὶ ἄς σχηματίσουμε ὅλοι τὴν πυροσβεστικὴ ἀλυσίδα.

Θὰ εἶχα πολλὰ νὰ πῶ. Γιατὶ δὲν πιστεύω πῶς ἡ πυρκαϊὰ ἔχει ἀνάψει μόνον ἀπὸ μιὰ μεριά, δὲν εἶναι μόνον τὸ πολιτικὸ καθεστῶς τῆς Εὐρώπης ποὺ πρέπει νὰ ἀναθεωρηθῇ. Πρέπει νὰ ἀναθεωρηθῇ καὶ τὸ κοινωνικὸ καθεστῶς. Γιατὶ ἡ σημερινὴ ὀργάνωσις τῆς κοινωνίας εἶναι τέττα, ποὺ δημιουργεῖ τὴν τερατιώδη ἀνισότητά, ποὺ τὸ ἀποτέλεσμά της τὸ βλέπομε μπροστὰ στὰ μάτια μας, οἱ Διεθνεῖς αὐτὲς κεφαλαιοκρατικὲς τῶν ἐξοπλισμῶν, ποὺ κρατοῦν μέσα στὰ νύχια τους—τὸ καταγγέλλω, ὅσοτερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους—τὶς διάφορες κυβερνήσεις.

Ἄλλὰ εἶναι ἀσχετὸς γιὰ κάθε ὥρα ὁ δικός της ὁ πόνος. Σήμερον ἄς ἐνωθούμε γιὰ νὰ ἐπιβάλουμε στὶς κυβερνήσεις τὴ φωνὴ τῶν λαῶν ποὺ φωνάζουν:

«Θέλουμε νὰ ζήσουμε. Ἄφοπλισθῆτε. Οἱ ἐξοπλισμοὶ εἶναι ὁ θάνατος. Ἄφοπλισθῆτε. Μόνον ἔτσι θὰ ἐξασφαλίσετε τὴν κοινωνικὴν Εἰρήνην».

Μετάφραση Φανῆς Παγκάλου